

Suuliselt vastatav küsimus O-000047/2023

komisjonile

Kodukorra artikkel 136

Dolors Montserrat

petitsioonikomisjoni nimel

Teema: Strateegiline lähenemisviis ELi õigusaktide täitmise tagamisele ja selle parandamine

Oma strateegilises lähenemisviisis ELi õigusaktide täitmise tagamisele peab komisjon esmatähtsaks süsteemseid puudusi, jättes tähelepanuta üksikjuhtumid, kui ta leiab, et need ei tõstata laiemaid põhimõttelisi küsimusi. Komisjon keskendub oma jõupingutustes sellele, mida ta peab ELi õiguse kõige raskemaks üldist huvi kahjustavaks rikkumiseks, näiteks kui liikmesriigid ei teata ülevõtmismeetmetest, ei võta direktiive õigesti üle või jätvavad Euroopa Liidu Kohtu otsuse täitmata, või juhtumitele, kus liikmesriigid on tõsiselt kahjustanud ELi finantshuve või sekkunud ELi ainupädevusse¹. Muudel juhtudel kaldub Euroopa Komisjon suunama petitsioone riiklikule tasandile, eelkõige liikmesriikide kohtutele, mis on üldkohtud, kes kohaldavad ELi õigust ja on pädevad otsustama ELi õiguse rikkumise ja konkreetsete juhtumite õiguskaitsevahendite üle².

Seetõttu keeldub Euroopa Komisjon juhul, kui petitsiooni esitaja väidab, et ELi õigust on rikutud, sageli tegutsemast vähemalt osaliselt seepärast, et petitsioon puudutab üksikjuhtumit, mitte süsteemset rikkumist³. Nagu Euroopa Liidu Kohus on kinnitanud, on komisjonil täielik kaalutusõigus otsustada, kas algatada rikkumismenetlus või mitte. Siiski võivad ELi kodanikud pidada komisjoni praegust lähenemisviisi ELi õiguse väidetavate rikkumiste käsitlemisele ja rikkumismenetlusele ebapiisavaks, sest see võib kaasa tuua nende menetluste pikaajalise seiskumise kohtueelses etapis, ilma Euroopa Liidu Kohtusse pöördumata ning ilma juurdepääsuta dokumentidele ja teabele nende rikkumismenetlustega seoses võetud meetmete kohta.

1. Kas komisjon ei leia, et üksikute juhtumite kogunemine võib tõendada rikkumise süsteemset laadi? Kas sel eesmärgil kaebuste ja petitsioonide ühendamist ja seostamist võiks aidata vahendite, eelkõige digitaalsete vahendite väljatöötamine?
2. Kuidas saaks komisjon parandada oma strateegilist lähenemisviisi, sealhulgas suurendada käimasolevate rikkumismenetluste läbipaistvust, et tagada piisavad järelmeetmed võimalikele rikkumistele, mille kodanikud on kaebustes ja petitsioonides tuvastanud? Kas võiks välja töötada uue mehhanismi, näiteks uue koostööpõhise ja läbipaistvama platvormi, mis võimaldaks komisjonil ja parlamendil teavitada liikmesriike väidetavatest rikkumistest ja tõstatada mureküsimusi konstruktiivses dialoogis?
3. Milliseid meetmeid kavatseb komisjon õigusaktide parema täitmise tagamiseks võtta? Milliseid meetmeid võiks võtta ELi ja liikmesriikide tasandil, et teha palju kiiremini lõpp ELi õiguse rikkumistele, hoides seeläbi ära pöördumatu kahju tekke?

Esitatud: 24.10.2023

Tähtaeg: 25.1.2024

¹ Vt Euroopa Komisjoni tähelepanekud petitsiooni nr 0929/2016 (CM\1124891) kohta, lk 2.

² Vt petitsioonikomisjoni tellitud 2022. aasta novembri uuring „The boundaries of the Commission’s discretionary powers when handling petitions and potential infringements of EU law“ (Euroopa Komisjoni kaalutusõiguse piirid petitsioonide ja võimalike ELi õiguse rikkumiste käsitlemisel), milles leiti, et 96 % läbivaadatud petitsioonide puhul loobuti edasistest meetmetest vähemalt osaliselt, sest väidetavaid rikkumisi oleks võimalik riiklike õiguskaitsevahendite abil piisavalt või paremini käsitleda.

³ Ibid., lk 8.